

В Україні для належної організації виборчого процесу Центральна виборча комісія впровадила заходи безпеки для протидії ризику поширення COVID-19 [2].

Загалом, оцінюючи ризики поширення COVID-19 під час проведення голосування в умовах пандемії, а також практичний досвід країн світу щодо вжиття відповідних запобіжних заходів, вважаємо, що саме дистанційне голосування найбільш сприятиме забезпеченню безпеки виборців.

Література

1. Вибори в умовах пандемії: міжнародний досвід і рекомендації для України : посібник. ВГО «Комітет виборців України», 2020. URL: <http://www.cvu.org.ua/uploads/MEDIA%20zvvit-web.pdf> (дата звернення: 06.12.2020).

2. Про окремі питання здійснення виборчих процедур з організації підготовки та проведення виборів 25 жовтня 2020 року в умовах поширення на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : Постанова Центральної виборчої комісії від 22 жовтня 2020 року № 409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0409359-20#Text> (дата звернення: 06.12.2020).

Сароян Р.М.,

*курсант факультету підготовки
фахівців для органів досудового
розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Христова Ю.В.,

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та історії
держави і права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНВЕНЦІЙНОГО ПРАВА НА СВОБОДУ ДУМКИ, СОВІСТІ ТА РЕЛІГІЇ

В даний час забезпечення прав і свободи людини є дуже важливим питанням внутрішньої та зовнішньої політики всіх країн міжнародного співтовариства, адже результати аналізу стану його фактичного здійснення свідчать про рівень демократичного розвитку, як будь-якої країни, так і всього суспільства.

Свобода віросповідання та переконань гарантується, насамперед,

статтею 18 Загальної декларації прав людини, статтею 18 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, а також Декларацією про ліквідацію всіх форм нетерпимості та дискримінації на основі релігії чи вірування.

З огляду на проблему, що розглядається, на особливу увагу заслуговує розгляд ролі релігійної грамотності та свободи релігії чи переконань у міжнародній дипломатії та зовнішній політиці.

Так, наприклад, у 2016 р. представництвом ЄС в ООН у Женеві спільно зі Спеціальним доповідачем з питань свободи віросповідання чи віри та Світової ради церков було організовано відповідний захід на тему: «Релігія та релігійна свобода в міжнародній дипломатії», під час якого було наголошено на пріоритетному місці свободи віросповідання чи переконань у політиці ЄС, як основного права, на яке кожен має право скрізь [1].

З огляду на предмет даного дослідження доцільно проаналізувати практику розгляду Європейським судом з прав людини скарг на порушення аналізованого конвенційного права. Наприклад, у справі Ахмет Арслан та інші (127 членів релігійного об'єднання *Aczimendi tarikaty*) проти Туреччини скаржилися до Європейського суду з прав людини щодо їх притягнення до відповідальності в 1997 році за порушення закону про носіння головних уборів і правил носіння релігійного одягу в громадських місцях після того, як вони вийшли на вулицю і потім з'явилися на судове засідання в своєму традиційному вбранні (тюрбан, шаровари, туніка і посох). Суд констатував порушення статті 9 Конвенції, визнавши, зокрема, що були відсутні докази того, що заявники представляли загрозу для громадського порядку або були помічені в прозелітизмі, надаючи недоречний тиск на перехожих. Суд підкреслив, що, на відміну від інших випадків, ця справа стосувалася покарання за носіння певного одягу в громадських місцях, відкритих для всіх, а не регулювання питання про носіння релігійних символів у громадських закладах, де релігійний нейтралітет може мати пріоритет по відношенню до права сповідувати свою релігію [2]. Разом з цим, в іншій справі проти Туреччини Суд визнав виправданими правила Стамбульського університету про заборону студентам носити ісламські хустки в навчальному закладі [3].

Висновок. Краще розуміння релігій чи вірувань у міжнародній політиці та міжнародному праві вимагає проведення подальших фундаментальних досліджень. Разом з цим, на нашу думку, підвищенню ефективності забезпечення цього права сприятиме створення інклюзивного простору для сповідання будь-якої релігії.

Література:

1. Delegation of the European Union to the UN and other international organisations in Geneva URL: https://eeas.europa.eu/delegations/un-geneva/10373/religion-in-international-diplomacy-promoting-religious-literacy_en/ (дата звернення 10.12.2020).
2. Удосконалення національних механізмів ефективної імплементації Європейської

конвенції з прав людини, Санкт-Петербург, 2015 URL: <https://rm.coe.int/16806f1da1> (дата звернення 18.12.2020).

3. *Leyla Şahin v Turkey*. From Wikipedia, the free encyclopedia URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Leyla_%C5%9Eahin_v_Turkey (дата звернення 18.12.2020)

Оганісян Цагік Вазгенівна
доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ, к.ю.н.

СТАТУТ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА 1864 РОКУ ЯК ДЖЕРЕЛО ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ

Вказана в назві статті проблематика є достатньо актуальною та важливою для сучасної науки цивільного процесуального права, оскільки саме дане історичне правове джерело поклало початок сучасному цивільному процесу на українських землях. Серед українських дослідників подібної думки притримується В. Комаров, який прямо вказує, що судова реформа 1864 р. (в контексті якої було розроблено та впроваджено Статут цивільного судочинства) поклала початок розвитку й становлення цивільного процесуального права України, яке існує сьогодні. Під час розробки даного джерела цивільного процесу використовувались вже існуючі напрацювання в даній царині деяких країн Європи [1]. Найбільше запозичень було взято із Цивільного процесуального кодексу Франції 1806 р. (славнозвісна кодифікація Наполеона), який став своєрідним фундаментом для Статуту цивільного судочинства 1864 р., однак вони (запозичення) не були механічно скопійовані, це була своєрідна, пристосована до реалій Російської імперії компіляційна адаптація зазначеного кодексу із джерелами цивільного процесу Австрії та Пруссії [3, с. 142].

За основу Статуту його розробники поклали ряд якісних прогресивних фундаментальних нововведень:

- впроваджувався принцип змагальності в процесі на зміну слідчого;
- суд нарешті відокремлювався від адміністрації;
- канцелярська таємниця скасовувалась, натомість почав діяти принцип гласності в цивільному процесі;
- починала діяти чітка система із двох судових інстанцій та касаційного суду; при судах впроваджувався інститут постійних присяжних повірених;